

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om digitala informationstjänster för trafiksystemet och till lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om digitala informationstjänster för trafiksystemet och till lagar som har samband med den (RP 105/2025 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Kirsi Miettinen, kommunikationsministeriet
- ledande sakkunnig Susanna Metsälampi, Transport- och kommunikationsverket
- utvecklingschef Mika Ahvenainen, Trafikstyrningsbolag Fintraffic Ab
- branschdirektör Juuso Kummala, Trafikledsverket
- utvecklingschef Johanna Vilkuna, Finlands Kommunförbund
- verksamhetsledare Marko Forsblom, Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- VR-Group Ab
- Samkommunen Helsingforsregionens trafik
- Linja-autoliitto rf
- Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

Inget yttrande av

- Konkurrens- och konsumentverket.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om digitala informationstjänster för trafiksystemet. Dessutom föreslår den att lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet upphävs, att lagen om transportservice ändras och att det görs tekniska ändringar i vissa andra lagar. Den föreslagna lagstiftningen är delvis nationell, och delvis grundar den sig på EU:s så kallade direktiv om intelligenta

Betänkande KoUB 15/2025 rd

transportsystem och delegerade förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av direktivet.

I propositionen föreslås det bestämmelser om ordnandet och förvaltningen av en nationell åtkomstpunkt som tillhandahåller information om trafiksystem. Till denna del är det fråga om genomförande och komplettering av EU-rättsakter. Dessutom föreslås det bestämmelser om en ny informationstjänst för grundläggande information om trafiksystemet baserat på den nationella åtkomstpunkten. Informationstjänsten för grundläggande information möjliggör sammanställning och delning av aggregerad information. Sådan information kan utnyttjas i stor utsträckning för olika ändamål till exempel när resekedjor skapas. Samtidigt ändras och förtydligas de olika aktörernas roller och uppgifter för att trygga tillgången till grundläggande information om trafiksystemet och effektivisera informationsutbytet.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab åläggs uppgiften att ordna, förvalta och utveckla både den nationella åtkomstpunkten och informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet. Trafikledsverket ska i fortsättningen producera information om den statliga trafikledningsinfrastrukturen. Transport- och kommunikationsverket ska ha i uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av de skyldigheter som föreskrivs i lagen. Finansieringen av de uppgifter som åläggs Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska förutsätta att Transport- och kommunikationsverket beviljar understöd ur statsbudgeten. EU-regleringen kompletteras genom att det preciseras hur aktörerna via den nationella åtkomstpunkten kan ge tillgång till de typer av information som EU-rättsakterna kräver.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Regeringen föreslår en ny lag om digitala informationstjänster för trafiksystemet. Propositionen baserar sig delvis på EU-reglering (direktiv (EU) 2023/2661 om ändring av det s.k. ITS-direktivet och delegerade förordningar som kommissionen antagit med stöd av ITS-direktivet).

(2) Utskottet välkomnar att propositionen syftar till att utnyttjandet av trafikinformation som innehas av olika aktörer kan främjas både i utvecklingen av trafiksystemet och trafiktjänsterna och i olika affärsverksamheter. Enligt inkommen utredning har trafikledningsbolaget Fintraffic Ab utifrån sina nuvarande uppgifter och sin kompetens goda förutsättningar att sköta de föreslagna uppgifterna i anslutning till ordnandet och upprätthållandet av den nationella åtkomstpunkten och den basinformationstjänst för trafiksystemet som baserar sig på åtkomstpunkten. Utskottet betonar Fintraffic Ab:s roll också med tanke på den enhetliga praxis som behövs samt med tanke på att informationsinnehavarna behöver tillräckligt med stöd samt anvisningar och rådgivning. Sakkunniga har betonat att de nya uppgifterna medför nya resursbehov.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

(3) Utskottet välkomnar att den information som innehas av olika aktörer enligt propositionen kan hittas och finns tillgänglig via en nationell åtkomstpunkt. Basinformationstjänsten för trafiksystemet, genom vilken man strävar efter att göra informationen tillgänglig för branschen och vidareförädla den, innehåller data om bland annat trafikinfrastrukturens egenskaper, realtids- och historikdata om trafiken, resedata som behövs för tillhandahållande av multimodala resekedjor och data som gäller trafiksäkerheten.

(4) Utskottet anser att Fintraffic Ab:s uppgifter och funktioner potentiellt kan effektivisera utnyttjandet och återanvändningen av trafikrelaterad information, utveckla smidigheten, tillgängligheten, hållbarheten och säkerheten i trafiken samt skapa nya databaserade affärsmöjligheter. Om den handlingsmodell som föreslås i propositionen genomförs väl kan den skapa tydliga konkurrensfördelar genom tillgång till och effektivt utnyttjande av data. Under sakkunnigutfrågningen betonades det att data måste vara enhetliga och av hög kvalitet för att de ska kunna utnyttjas. Dessutom har det i sakkunnigyttranden framförts att fullgörandet av skyldigheterna i propositionen också kan medföra utmaningar särskilt för kommunerna.

(5) Utifrån inkommen utredning anser utskottet att propositionen har beretts väl och att man i regleringen också noga har beaktat att stora informationsmängder samtidigt kan öka risken för missbruk och olämplig samkörning och äventyra säkerheten i samhället. Utskottet anser det vara ytterst viktigt att säkerhetsaspekterna beaktas genomgående också när regleringen verkställs och tillämpas i praktiken.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet

30 §. Avbrytande och begränsning av delning av data och förbud mot delning av data i exceptionella situationer. Utskottet gör en lagteknisk korrigerande ändring i paragrafen. Ändringen påverkar inte innehållet i regleringen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2–6 i proposition RP 105/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 105/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande KoUB 15/2025 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om digitala informationstjänster för trafiksystemet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ordnandet av en nationell åtkomstpunkt som betjänar utbytet av information om trafiksystemet och av en informationstjänst för grundläggande information om trafiksystemet.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU om ett ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag, nedan *ITS-direktivet*. Genom lagen kompletteras och preciseras dessutom kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/670 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande realtidstrafikinformatiönstjänster, nedan *RTTI-förordningen*, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1926 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller tillhandahållande av EU-omfattande multimodala reseinformationstjänster, nedan *MMTIS-förordningen*, och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 886/2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/40/EU vad gäller data och förfaranden för kostnadsfritt tillhandahållande, när så är möjligt, av ett minimum av vägsäkerhetsrelaterad universell trafikinformation för användare, nedan *SRTI-förordningen*.

2 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på enskilda vägar, med undantag för vad som föreskrivs i 16 § 2 mom.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

Denna lag tillämpas inte på verksamhet eller tjänster som tillhandahålls för tryggnad av försvaret, av den nationella säkerheten eller av allmän ordning och säkerhet eller för förebyggande av brott, utredning av brott eller väckande av åtal.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *trafiksystem* den helhet som består av person- och godstrafik inom alla trafikformer, av de trafiknät som betjänar dessa, av kommunikationsförbindelser och information samt av i lagen om transportservice (320/2017) avsedda tjänster, trafikmedel och system som styr trafiken,

2) *ITS system* i vilka informations- och kommunikationsteknik tillämpas på vägtransportområdet,

3) *ITS-tillämpning* en operativ anordning eller programvara för användning av ITS,

4) *ITS-tjänst* en tjänst som syftar till att öka trafiksäkerheten, smidigheten och effektiviteten i trafiken, hållbar mobilitet eller komfort eller till att stödja transporter och resande med hjälp av ITS och ITS-tillämpningar,

5) *specifikation* bindande bestämmelser eller föreskrifter som innehåller krav eller andra regler,

6) *nationell åtkomstpunkt* en digital tjänst via vilken dataanvändare får tillgång till data tillsammans med motsvarande metadata för vidareutnyttjande, eller där dataanvändare får tillgång till källor och metadata för data för vidareutnyttjande,

7) *vägdata* data om väginfrastrukturens särdrag,

8) *trafikdata* historiska data och realtidsdata om vad som kännetecknar vägtrafiken,

9) *resedata* data som är nödvändiga för att tillhandahålla multimodal reseinformation före och under resan,

10) *metadata* en strukturerad beskrivning av innehållet i data som gör det lättare att söka och använda dessa data,

11) *programmeringsgränssnitt* en kommunikationsmetod som möjliggör elektroniskt informationsutbyte mellan två eller flera informationssystem,

12) *tillgång till data* förekomst av data i ett digitalt maskinläsbart format,

13) *tillgänglighet till data* möjlighet att begära och erhålla data i ett digitalt maskinläsbart format,

14) *underliggande information* information som kan bedömas vara relevant för att informera vägtrafikanter och naturliga och juridiska personer som använder ITS-tillämpningar och ITS-tjänster (*ITS-användare*),

15) *datainnehavare* en aktör som har rätt att bevilja åtkomst till eller dela data under dess kontroll i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning eller nationell lagstiftning,

16) *trafiknod* en på förhand fastställd plats där passagerare kan gå ombord på eller lämna reguljär transport eller behovsstyrd transport,

17) *interoperabilitet* systemens och de underliggande affärsprocessernas kapacitet att utbyta data och dela information och kunskap, vilket möjliggör ITS-tjänsternas kontinuitet,

18) *kompatibilitet* en anordnings eller ett systems allmänna förmåga att fungera tillsammans med en annan anordning eller ett annat system utan ändring,

19) *vägmyndighet* Trafikledsverket eller en livskraftscentral,

Betänkande KoUB 15/2025 rd

- 20) *väghållare* Trafikledsverket eller en kommun,
21) *kommun som är betydande med avseende på trafiken* Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Uleåborg, Lahtis, Kuopio, Jyväskylä, Esbo, Vanda eller Grankulla,
22) *leverantör av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster* en tjänsteleverantör som tillhandahåller styrning, ledning och kontroll av vägtrafiken; utmärkande för tjänsten är att den samverkar med trafiken och reagerar på föränderliga trafiksituationer.

4 §

Dataskydd

Data som innehåller personuppgifter får behandlas till den del det behövs för ordnandet av en nationell åtkomstpunkt och en informationstjänst för grundläggande information om trafiksystemet och för genomförandet av de tjänster som dessa erbjuder.

Om det tekniskt sett och med beaktande av syftet med databehandlingen är möjligt, ska anonymisering tillämpas vid behandlingen av personuppgifter. Pseudonymisering ska tillämpas, om anonymisering inte är möjlig men pseudonymisering tekniskt sett och med beaktande av syftet med databehandlingen är möjlig.

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om skyldigheten för dem som tillhandahåller ITS att sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem de använder och för anmälan av incidenter finns i cybersäkerhetslagen (124/2025).

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974) och bestämmelser om produktansvar i produktansvarslagen (694/1990).

6 §

Jurisdiktion och territorialitet

Denna lag tillämpas på aktörer som har ett verksamhetsställe i Finland eller som annars står under finsk jurisdiktion. Lagen tillämpas dessutom på datainnehavare som innehar data som hänförs till Finlands territorium eller data som gäller tjänster som tillhandahålls inom Finlands territorium.

7 §

Tillämpliga principer

Vid tillämpningen av med stöd av artikel 6 i ITS-direktivet av Europeiska kommissionen antagna specifikationer om de prioriterade områden som avses i artikel 2 i ITS-direktivet och i bilaga I till det direktivet och om de prioriterade åtgärder som avses i artikel 3 i det direktivet ska de principer som anges i bilaga II till ITS-direktivet iakttas.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

Offentliga och privata tillhandahållare av ITS samt leverantörer av ITS-tillämpningar och ITS-tjänster ska när de för ITS-användare tillhandahåller ITS-tillämpningar och tjänster som ökar trafiksäkerheten, trafikens effektivitet och hållbarheten fästa särskild vikt vid fotgängares, cyklister, personers med funktionshinder eller med nedsatt rörlighet samt andra oskyddade vägtrafikanters behov samt genom sin verksamhet främja interoperabiliteten och kompatibiliteten i fråga om ITS, ITS-tillämpningar och ITS-tjänster.

2 kap.

Tillgång och tillgänglighet till data

8 §

Nationell åtkomstpunkt

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab svarar för ordnandet och förvaltningen av en nationell åtkomstpunkt. Den nationella åtkomstpunkten fungerar som plattform för informationsutbyte mellan datainnehavare och dataanvändare.

9 §

Ombesörjande av tillgång till väg- och trafikdata

Vägmyndigheterna, väghållarna och leverantörerna av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska sträva efter att se till att de i RTTI-förordningen avsedda data om infrastruktur, om regleringar och begränsningar, om vägnätets tillstånd och om vägnätets användning i realtid som dessa innehar finns att tillgå i maskinläsbart format.

Vägmyndigheterna, de kommuner som är betydande med avseende på trafiken, i egenskap av väghållare, och leverantörerna av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska, om det finns underliggande information, säkerställa att data för varje datatyp finns att tillgå i fråga om det geografiska område som avses i bilaga III till ITS-direktivet och inom den tidsram som anges i den bilagan. För de kommuner som är betydande med avseende på trafiken omfattar skyldigheten gator där årsmedeldygnstrafiken överstiger 7 000 fordon, med undantag för datatyperna enkelrikta gator och bestämmelser för godsleveranser som avses i bilaga III till ITS-direktivet. Bestämmelser om myndigheters skyldighet att se till att informationsmaterial omvandlas till maskinläsbart format finns dessutom i 19 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019).

10 §

Tillgänglighet till väg- och trafikdata

Vägmyndigheterna, väghållarna, leverantörerna av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster, innehavarna av fordonsgenererade data och andra tjänsteleverantörer som avses i RTTI-förordningen ska använda programmeringsgränssnitt via vilka de i bilagan till RTTI-förordning-

Betänkande KoUB 15/2025 rd

en avsedda data om infrastruktur, om regleringar och begränsningar, om vägnätets tillstånd och om vägnätets användning i realtid som dessa har samlat in finns tillgängliga för dataanvändare på det sätt som avses i RTTI-förordningen.

Vidareutnyttjande av i 1 mom. avsedda data från myndigheter och från sådana privatpersoner, sådana privaträttsliga sammanslutningar och sådana andra offentligrättsliga samfund än myndigheter som sköter offentliga förvaltningsuppgifter är avgiftsfritt.

11 §

Ombesörjande av tillgång till resedata

Datainnehavare ska sträva efter att sörja för tillgången i maskinläsbart format till de statiska, historiska och observerade samt dynamiska rese- och trafikdata enligt bilagan till MMTIS-förordningen som de innehar.

Innehavare av data om trafiknoder ska, om det finns underliggande information, säkerställa att de data om lokalisering av trafiknoder och om tillgänglighet för trafiknoder och förflyttningsvägar inom ett omstigningsställe som avses i punkt 4 i bilaga III till ITS-direktivet finns att tillgå i fråga om det geografiska område som avses i den punkten och inom den tidsram som anges i den punkten. Bestämmelser om myndigheters skyldighet att se till att informationsmaterial omvandlas till maskinläsbart format finns dessutom i 19 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

Den stationsansvariga för en järnvägsstation eller en annan datainnehavare med koppling till stationen ska dessutom sörja för tillgången till den information om tillgängligheten på stationen som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1300/2014 om tekniska specifikationer för driftskompatibilitet avseende tillgängligheten till Europeiska unionens järnvägssystem för personer med funktionsnedsättningar och personer med nedsatt rörlighet.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska skapa ett system genom vilket trafiknoderna ges identifikatorer. Datainnehavare som avses i 2 och 3 mom. ska använda dessa identifikatorer när de ger tillgång till data om trafiknoder.

12 §

Tillgänglighet till resedata

Datainnehavarna ska använda programmeringsgränssnitt via vilka i bilagan till MMTIS-förordningen avsedda statiska, historiska och observerade samt dynamiska rese- och trafikdata finns tillgängliga för dataanvändare för vidareutnyttjande på det sätt som avses i MMTIS-förordningen. Den beläggningsinformation för fordonet som avses i punkt 2.3 i bilagan till förordningen behöver inte vara tillgänglig. Även de data om tillgänglighet som avses i 11 § 2 och 3 mom. ska vara tillgängliga via programmeringsgränssnitt.

Vidareutnyttjande av i 1 mom. avsedda data från myndigheter och från sådana privatpersoner, sådana privaträttsliga sammanslutningar och sådana andra offentligrättsliga samfund än myndigheter som sköter offentliga förvaltningsuppgifter är avgiftsfritt.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

13 §

Vägsäkerhetsrelaterade data

Väghållaren för landsvägsnätet och leverantörerna av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska sträva efter att sörja för tillgången i maskinläsbart format till de data enligt artikel 3 i SRTI-förordningen som de innehar.

Väghållaren för landsvägsnätet, leverantörerna av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster och andra tjänsteleverantörer som avses i SRTI-förordningen ska använda programmeringsgränssnitt via vilka de data som avses i artikel 3 i SRTI-förordningen finns att tillgå för dataanvändare för vidareutnyttjande på det sätt som avses i SRTI-förordningen.

Vidareutnyttjande av i 1 mom. avsedda data från myndigheter och från sådana privatpersoner, sådana privaträttsliga sammanslutningar och sådana andra offentligrättsliga samfund än myndigheter som sköter offentliga förvaltningsuppgifter är avgiftsfritt.

14 §

Lämnande av information till den nationella åtkomstpunkten

De aktörer som avses i 10, 12 och 13 § ska till den nationella åtkomstpunkten lämna webbadressen eller webbadresserna till programmeringsgränssnittet och till övriga datamängder som behövs för användningen av gränssnittet samt andra metadata. Information om eventuella ändringar och uppdateringar i fråga om webbadressen eller webbadresserna till programmeringsgränssnittet och i fråga om metadata ska utan dröjsmål lämnas till den nationella åtkomstpunkten.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska tillhandahålla en tjänst med hjälp av vilken den information som avses i 10, 12 och 13 § på ett alternativt sätt kan lämnas till den nationella åtkomstpunkten samt ge anvisningar och erbjuda rådgivning när det gäller lämnande av information.

Den i artikel 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU avsedda ansvariga för sådana laddningspunkter och tankningspunkter för alternativa drivmedel som allmänheten har tillgång till, eller ägare av dessa punkter i enlighet med vad som avtalats med de ansvariga, ska också till den nationella åtkomstpunkten lämna webbadressen eller webbadresserna till programmeringsgränssnittet och till övriga datamängder som behövs för användningen av gränssnittet samt andra metadata. Information om eventuella ändringar och uppdateringar i fråga om webbadressen eller webbadresserna till programmeringsgränssnittet och i fråga om metadata ska utan dröjsmål lämnas till den nationella åtkomstpunkten.

15 §

Söktjänst

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska för dataanvändare tillhandahålla en söktjänst som kan användas för sökningar i de metadata som lämnats till den nationella åtkomstpunkten.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

3 kap.

Informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet

16 §

Informationen i informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab svarar för ordnandet av en informationstjänst för grundläggande information om trafiksystemet. I informationstjänsten skapas sådan information med anknytning till trafiksystem som nyttjas på bred front genom att vägdata, trafikdata och resedata samt data om säkerhet vid vägtrafik kombineras.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska producera informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet genom att behandla data som via den nationella åtkomstpunkten lämnats för att göras fritt tillgängliga och data som producerats eller erhållits i samband med tillhandahållande av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster. Dessutom ska Lantmäteriverket via ett programmeringsgränssnitt till informationstjänsten lämna den i lagen om infrastruktur för geografisk information (421/2009) avsedda information om trafiknät som verket innehar. Bestämmelser om skyldigheten för väghållaren för en enskild väg att lämna uppgifter om den enskilda väg som väghållaren sköter till informationstjänsten finns i 50 § i lagen om enskilda vägar (560/2018). Väghållaren för en enskild väg kan även lämna andra uppgifter om den enskilda väg som väghållaren sköter till informationstjänsten för grundläggande information.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska sträva efter att se till att den information som tillhandahålls i informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet är av så hög kvalitet och så jämförbara med varandra som möjligt. Dessutom ska Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab skapa tjänster för sammanställd information av följande information:

- 1) information om väg- och gatunätet,
- 2) information om vägtrafiknätets tillstånd och användning,
- 3) information om tillhandahållande och användning av mobilitetstjänster,
- 4) information om trafiknoder,
- 5) information om laddningspunkter och tankningspunkter.

17 §

Utlämnande av information

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska avgiftsfritt lämna ut information ur informationstjänsten för grundläggande information via ett programmeringsgränssnitt eller på annat sätt i elektronisk form.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab har rätt att vid tillhandahållande av andra tjänster än de som avses i denna lag sammanställa och kombinera information som avses i 16 § för att tillhandahålla avgiftsbelagda mervärdestjänster.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

18 §

Andra informationstjänster

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska utöva så omfattande övervakning av trafiksituationen på trafikleder som möjligt i hela Finland (*övergripande lägesbild av trafiken*). Den övergripande lägesbilden av trafiken ska slutanvändarna till behövliga delar få direkt tillgång till via digitala tjänster för slutanvändare.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska producera det minimum av trafiksäkerhetsrelaterade universella trafikinformationstjänster som avses i bilaga IV till ITS-direktivet. Informationstjänsterna ska genomföras i fråga om det geografiska område som avses i bilaga IV till ITS-direktivet och inom den tidsram som anges i den bilagan.

19 §

Samarbete

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab har i uppgift att samordna verksamheten inom samarbetsnätverket för utveckling av den digitala verksamhetsmiljön för trafiken. Inom ramen för samarbetet förbättras kvaliteten på information om trafiksystemet, skapas den gemensamma praxis för informationsutbyte som behövs och stärks på andra sätt förutsättningarna för informationsutbytets interoperabilitet och kompatibilitet.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab har i uppgift att delta i samarbetet mellan sådana samordningsnätverk som Europeiska unionen stöder och som syftar till att bidra till utvecklingen av det operativa genomförandet av de specifikationer som antagits av kommissionen, gemensamma villkor för datautbyte, säker åtkomst och gemensam utbildning och utåtriktad verksamhet. Det operativa genomförandet av specifikationer främjas med hjälp av i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG avsedda standarder, samt med hjälp av harmoniserade profiler, gemensamma definitioner, gemensamma metadata, gemensamma kvalitetskrav samt interoperabilitet och kompatibilitet mellan nationella åtkomstpunkters sådana konceptuella utformning som definierar ett visst systems strukturering, uppförande och integrering i det omgivande sammanhanget (*arkitektur*).

20 §

Informationens riktighet

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska ha förfaranden genom vilka de som drar nytta av informationen effektivt kan anmäla eventuella felaktigheter i informationen. Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska så snabbt som möjligt till datainnehavaren anmäla de felaktigheter som bolaget fått kännedom om för korrigerings.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ansvarar inte för eventuella skador som uppstår på grund av brister eller fel i andra aktörers information som finns att tillgå via informationstjänsten för grundläggande information.

21 §

Lämnande av information om tillgängligheten på järnvägsstationer

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab svarar för lämnandet av information om järnvägsstationers tillgänglighet till Europeiska järnvägsbyråns databas över stationers tillgänglighet.

4 kap.

Myndighetsuppgifter och påföljder

22 §

Bedömning av överensstämmelse med kraven

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma och kontrollera om de aktörer som fungerar på de prioriterade områden som avses i artikel 2 och genomför de prioriterade åtgärder som avses i artikel 3 i ITS-direktivet uppfyller de krav som anges i direktivet och i de delegerade förordningar som utfärdats med stöd av det.

Transport- och kommunikationsverket ska samarbeta med myndigheter i andra länder kring utvecklingen av praxis för bedömningen av överensstämmelse med kraven och utvecklingen av tillsynsmekanismer.

23 §

Tillsyn

Transport- och kommunikationsverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom utöva tillsyn över efterlevnaden i Finland av de Europeiska kommissionens förordningar som antagits med stöd av ITS-direktivet.

24 §

Rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få information som är nödvändig för att utföra uppgifter enligt denna lag av dem vars rättigheter och skyldigheter fastställs i denna lag eller i de Europeiska unionens förordningar om vars komplettering och precisering det föreskrivs i denna lag.

Informationen ska lämnas ut utan dröjsmål, i den form som myndigheten begärt och avgiftsfritt.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

25 §

Tillsynsbeslut

Transport- och kommunikationsverket kan i samband med skötseln av den tillsynsuppgift som föreskrivs i 23 § ge en anmärkning till den som bryter mot denna lag samt ålägga denne att avhjälpa sitt fel eller sin försummelse inom en skälig tid. Transport- och kommunikationsverket kan ge en anmärkning också till den som bryter mot den skyldighet att lämna information till den nationella åtkomstpunkten som föreskrivs i Europeiska kommissionens förordningar som antagits med stöd av ITS-direktivet samt ålägga denne att avhjälpa sitt fel eller sin försummelse inom en skälig tid.

26 §

Vite och hot om tvångsutförande

Ett åläggande enligt 25 § kan förenas med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990). Kostnaderna för åtgärder som vidtas genom tvångsutförande betalas i förskott av statsmedel och återkrävs av den försumlige. Kostnader som återkrävs är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Det vite som föreläggs en aktör får uppgå till högst 5 000 euro för varje påbörjad förseningsmånad.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

27 §

Tjänsteansvar och handlingars offentlighet

På personer som är anställda hos Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag.

På Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab:s verksamhet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när det utför uppgifter enligt denna lag.

28 §

Finansiering av uppgifterna

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten beviljar Transport- och kommunikationsverket Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab finansiering för dess uppgifter enligt denna lag. På anslaget tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Betänkande KoUB 15/2025 rd

29 §

Riskbedömning

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab bedömer årligen de eventuella riskerna för den nationella säkerheten i anslutning till informationen och tjänsterna i informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid de tjänster för sammanställd information som avses i 16 § 3 mom.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska vid bedömningen samarbeta med polis- och militärmyndigheterna och med Gränsbevakningsväsendet och Transport- och kommunikationsverket. Bedömningen ska trots sekretessbestämmelserna delges dessa myndigheter.

30 §

Avbrytande och begränsning av delning av data och förbud mot delning av data i exceptionella situationer

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab kan för högst ett dygn avbryta utlämnandet av information ur informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet eller begränsa utlämnandet, eller avbryta den allmänna tillgången till den övergripande lägesbilden av trafiken eller begränsa den allmänna tillgången, om det observerar exceptionella sökningar i informationen eller annan exceptionell inkommande eller utgående datakommunikation i tjänsten och det finns orsak att misstänka att informationen kan missbrukas eller att den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen och säkerheten äventyras. Myndigheterna har dock rätt att få information som är nödvändig för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska trots sekretessbestämmelserna omedelbart lämna Transport- och kommunikationsverket information om ett avbrott eller en begränsning och om orsaken till avbrottet eller begränsningen samt den information som behövs för utredningen av ärendet. Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål granska åtgärden. Transport- och kommunikationsverket kan besluta om avbrytande av avbrottet eller begränsningen eller, om behovet av avbrottet eller begränsningen överskrider ett dygn, om förlängning av avbrottet eller begränsningen.

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut på eget initiativ eller på framställning av räddnings-, polis- eller militärmyndigheterna eller Gränsbevakningsväsendet förbjuda utlämnandet av data och information ur den nationella åtkomstpunkten eller informationstjänsten för grundläggande information om trafiksystemet, eller begränsa utlämnandet om det är nödvändigt för tryggnad av försvaret, territorialövervakningen, gränssäkerheten eller allmän ordning och säkerhet.

Sådana förbud eller begränsningar som avses i 2 och 3 mom. får gälla bara så länge det är nödvändigt, dock högst 14 dygn **åt gången**. ~~Avbrytandet, begränsningen eller förbudet får då utfärdas för högst 14 dygn åt gången.~~ Beslutet ska omedelbart upphävas, om dess förutsättningar inte längre uppfylls. Om avbrytandets, begränsningens eller förbudets giltighet behöver förlängas efter 14 dygn, fattas beslut om saken av statsrådet.

Betänkande KoUB 15/2025 rd

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab ska första gången upprätta den riskbedömning som avses i 29 § så att den är klar senast tre månader efter ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om upphävande av lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om transportservice (320/2017) 154, 154 a, 154 b, 154 d, 160 och 188 §, sådana de lyder, 154 § i lagarna 1256/2020, 198/2021 och 150/2025, 154 a § i lag 1087/2023, 154 b och 154 d § i lag 150/2025, 160 § delvis ändrad i lag 984/2018 och 188 § i lag 984/2018, och

Betänkande KoUB 15/2025 rd

ändras 137 § 1 mom., 146 och 154 c §, 157 § 1 mom. 1 punkten, 158 §, 179 § 2 mom. och rubriken för 188 a § samt 188 a § 1 mom., sådana de lyder, 137 § 1 mom., 157 § 1 mom. 1 punkten och 158 § i lag 371/2019, 146 § i lagarna 579/2018, 984/2018 och 371/2019, 154 c § och rubriken för 188 a § samt 188 a § 1 mom. i lag 150/2025 och 179 § 2 mom. i lag 299/2021, som följer:

137 §

Uppgifter som hör till vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänsterna

Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster har till uppgift att i den omfattning den tillhandahåller tjänster sörja för en aktuell lägesbild av trafiksituationen på trafikleder samt för anmälnings- och informationstjänsten i händelse av olyckor, farosituationer och situationer som påverkar smidigheten i trafiken. Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska dessutom tillhandahålla information om väderlek och förhållanden i anslutning till trafiken samt information om smidigheten i trafiken och trafikfrekvensen och skicket och driftbarheten hos anordningar som betjänar väghållningen och trafiken, andra omständigheter som påverkar trafiksäkerheten och smidigheten i trafiken samt om andra omständigheter i anslutning till säkert framförande, säker styrning eller kontroll av ett trafikmedel. Leverantören av vägtrafikstyrnings- och vägtrafikledningstjänster ska sörja för lämnandet av den information som avses i detta moment till den nationella åtkomstpunkt som avses i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet (/).

---

146 §

Öppnande av data inom trafikstyrnings- och trafikledningstjänster

Leverantören av trafikstyrnings- och trafikledningstjänster ska i maskinläsbar form via ett öppet gränssnitt för att användas fritt tillhandahålla följande information i realtid som uppkommit i leverantörens egen verksamhet eller som leverantören erhållit för att användas fritt:

- 1) information om trafikförhållanden,
- 2) information om trafikmängd,
- 3) uppgifter om smidigheten i trafiken,
- 4) uppgifter om störningar och exceptionella situationer,
- 5) uppgifter om variabla gränser,
- 6) uppgifter om trafikmedlens position,

7) annan i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) avsedd offentlig information som producerats med allmänna medel, om inte den myndighet som överlåtit informationen förbjuder att den tillhandahålls som öppna data.

Bestämmelser om regler för flödesplanering finns i kommissionens förordning (EU) nr 255/2010 om fastställande av gemensamma regler för flödesplanering. Bestämmelser om luftfartens vädertjänstleverantörers skyldighet att leverera väderinformation finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/373 om gemensamma krav för leverantörer av flygledningstjänst/flygtrafiktjänster och övriga nätverksfunktioner för flygledningstjänst, om tillsyn över dessa leverantörer samt om upphävande av förordning (EG) nr 482/2008, genomförandeförordningarna

Betänkande KoUB 15/2025 rd

(EU) nr 1034/2011, (EU) nr 1035/2011 och (EU) 2016/1377 och ändring av förordning (EU) nr 677/2011.

Leverantören av trafikstyrnings- och trafikledningstjänster ska i maskinläsbar form via ett öppet gränssnitt för att användas fritt tillhandahålla följande information som uppkommit i leverantörens egen verksamhet eller som leverantören erhållit för att användas fritt:

- 1) historik om smidigheten i trafiken,
- 2) historik om trafikmängd,
- 3) historik om förhållanden,
- 4) historik om störningar och exceptionella situationer.

Informationen behöver inte tillhandahållas till den del tillhandahållandet av informationen bedöms kunna ha negativa konsekvenser för den nationella säkerheten eller för den allmänna ordningen och säkerheten eller till den del som tillhandahållandet av informationen bedöms vara av ringa betydelse. Tillgång till information och informationssystem med hjälp av ett öppet gränssnitt och de stödtjänster, de användarvillkor, den programvara, de licenser och andra tjänster som eventuellt behövs för tillträdet ska tillhandahållas på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor. Till den delen tillhandahållandet av informationen grundar sig på ett avtal med Trafikledsverket eller någon annan myndighet ska informationen lämnas avgiftsfritt. För bearbetad information får en avgift som bestäms på företagsekonomiska grunder tas ut. Den öppna informationen ska vara i sådan form att den inte kan kopplas till någon fysisk person och att skyddet för företagshemligheter inte äventyras.

Den information som avses i 1 och 3 mom. behöver inte tillhandahållas till den del informationen finns att tillgå på det sätt som avses i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet.

154 c §

System för utbyte av elektronisk godstransportinformation

Transport- och kommunikationsverket svarar för det nationella system för informationsutbyte som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1056 om elektronisk godstransportinformation.

Transport- och kommunikationsverket kan skaffa systemet för informationsutbyte och dess direkta produktions-, underhålls- och utvecklingsuppgifter av Trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab. På personer som är anställda hos bolaget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

157 §

Främjande av interoperabilitet i offentliga upphandlingar

Den behöriga myndighet som avses i 181 och 182 § i denna lag ska se till att det vid upphandling av mobilitetstjänster eller biljett- och betalningssystem i anslutning till dem enligt denna lag, upphandlingslagen eller lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster i anbudsförfrågan, upphandlingsannonsen och upphandlingskontraktet förutsätts att

Betänkande KoUB 15/2025 rd

1) tjänsteleverantören har gett en beskrivning för hur leverantörens skyldigheter enligt 12 § i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet har uppfyllts,

---

158 §

Allmänna krav på tillträde till ett gränssnitt

Tillgång till information och informationssystem med hjälp av ett öppet gränssnitt enligt 155 och 156 § och de stödtjänster, de användarvillkor, den programvara, de licenser och andra tjänster som behövs för tillträdet ska tillhandahållas på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor.

Tjänsteleverantörer som är skyldiga att ge tillträde till gränssnitt enligt 155 och 156 § ska se till att tillträdet kan ske utan att vare sig datasäkerheten eller integritetsskyddet i tjänsten äventyras. En i 156 § avsedd leverantör av mobilitets- eller kombinationstjänster som har rätt till tillgång ska se till att den egna tjänstens datasäkerhet och dataskydd håller en sådan nivå att tillgång på någon annans vägnar kan ges utan att de äventyras.

179 §

Transport- och kommunikationsverkets uppföljnings- och samordningsuppgifter

En tillhandahållare av mobilitetstjänster för persontrafiken är trots företagshemligheten skyldig att regelbundet lämna Transport- och kommunikationsverket de regionalt och tidsmässigt klassificerade uppgifter om utbudet och den faktiska efterfrågan på de tillhandahållna eller förmedlade tjänster som verket behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter enligt 1 mom. samt för statistikföring och forskning. Den som tillhandahåller transporttjänster inom persontrafiken ska senast 60 dagar innan en plan genomförs dessutom meddela Transport- och kommunikationsverket om att en tjänst som tillhandahålls regelbundet inleds, upphör eller ändras väsentligt, till den del uppgifterna inte finns att tillgå i den nationella åtkomstpunkt som avses i 8 § i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet. Uppgifterna ska lämnas avgiftsfritt.

---

188 a §

Organisation för registrering av identifieringsdata enligt förordningen om infrastruktur för alternativa drivmedel

Transport- och kommunikationsverket är den organisation för registrering av identifieringsdata som avses i artikel 20.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU och som utfärdar och förvaltar unika identifieringskoder för att identifiera åtminstone ansvariga för laddningspunkter och leverantörer av mobilitetstjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 71 § i vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (729/2018) 71 § 3 mom., sådant det lyder i lag 360/2020, som följer:

71 §

Uppsättande av trafikordningar

Trafikledsverket ska underrättas om sådant uppsättande av en trafikordning på landsvägar som avses i 1 mom. 1 punkten. Trafikledsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i uppgifterna och förmedlingssättet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om enskilda vägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om enskilda vägar (560/2018) 50 § 1 och 2 mom., 83 § 2 mom. och 84 §, av dem 83 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1503/2019, som följer:

Betänkande KoUB 15/2025 rd

50 §

Uppgifter om enskild väg

Väglagets verkställande organ ska se till att det i registret över enskilda vägar som avses i 89 § finns i den paragrafen avsedda uppdaterade uppgifter om väglaget och att uppdaterade uppgifter i fråga om en enskild vägs viktbegränsningar enligt 56 § 3 mom. 9 punkten och om förbud eller begränsning av användning av väg enligt 29 § 1 mom. finns att tillgå via den nationella åtkomstpunkt som avses i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet (/).

Om ett väglag inte har bildats ska vägdelägarna gemensamt se till att uppdaterade uppgifter i fråga om en enskild vägs viktbegränsningar enligt 56 § 3 mom. 9 punkten och om förbud eller begränsning av användning av väg enligt 29 § 1 mom. finns att tillgå via den nationella åtkomstpunkten.

---

83 §

Statsunderstöd

En förutsättning för beviljande av understöd enligt 1 mom. 1 punkten är att de förutsättningar som anges i 50 § 1 och 2 mom. uppfylls.

---

84 §

Understöd från kommunen

Kommunen beslutar om de bidrag som av dess medel beviljas för väghållning av enskilda vägar, om villkoren för bidragen och om tillsynen över användningen av bidragen samt beslutar om att kommunen helt eller delvis ska åta sig anläggningen eller underhållet av en väg. En förutsättning för beviljande av bidrag för väghållningen är att det har bildats ett väglag för att sköta de ärenden som gäller vägen och att de förutsättningar som anges i 50 § 1 och 2 mom. uppfylls.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande KoUB 15/2025 rd

6.

Lag

om ändring av bilaga I till cybersäkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilaga I till cybersäkerhetslagen (124/2025) 4 punkten underpunkt b som följer:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande KoUB 15/2025 rd

Bilaga I

Aktörer som bedriver följande verksamhet eller är av följande aktörstyp:

-----
4. Vägtransport
-----

b) De som tillhandahåller ITS som avses i 3 § 2 punkten i lagen om digitala informationstjänster för trafiksystemet (/)

Helsingfors 10.10.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jouni Ovaska cent
vice ordförande Timo Furuholm vänst
medlem Pekka Aittakumpu saf
medlem Marko Asell sd
medlem Heikki Autto saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Aleksi Jäntti saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Mauri Kontu cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Mats Löfström sv
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Martin Paasi saml
medlem Pinja Perholehto sd.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.